

Python - Silnia iteracyjnie

© Copyright by 3bird Projects 2024, <http://edukacja.3bird.pl>

Uwagi ogólne

Silnią liczby 5 jest pięć kolejno pomnożonych przez siebie liczb **naturalnych** zaczynając od 1, tj. $1*2*3*4*5 = 120$. Kilka pierwszych wyników silni:

1! = 1
2! = 2
3! = 6
4! = 24
5! = 120
6! = 720
7! = 5040
8! = 40 320
9! = 362 880
10! = 3 628 800

Uwaga! Wcięcia w kodzie, mają dla Pythona znaczenie (są konieczne w odpowiednich miejscach)! Python do pobrania (dla Windows): <https://www.python.org/downloads/windows/>
Uruchamianie skryptu:

C:\> **python naszSkrypt.py**

Uwaga: Nigdy nie wolno kopiować kodu z PDF-a, gdyż zawiera on niewidoczne znaki końca linii i tzw. twarde odstępy. Kod należy przepisać ze zrozumieniem.

Kod skryptu - wersja podstawowa

```
# SILNIA ITERACYJNIE (szybsza)
```

```
def silnia_iteracyjnie(podanaLiczba):
```

```
    wynikSilni = 1
```

```
    for kolejnyPrzebieg in range(1, podanaLiczba+1):
```

```
        wynikSilni = wynikSilni * kolejnyPrzebieg    # 1*2*3*4*5
```

```
    return wynikSilni
```

```
definicja = """DEFINICJA SILNI\n\n
```

```
    Silnią liczby 5 jest pięć kolejno pomnożonych przez siebie liczb naturalnych zaczynając od 1,  
    tj. 1*2*3*4*5 = 120.\n\n"""
```

```
print(definicja)
```

```
podanaLiczba = int(input('Podaj liczbę naturalną: '))
```

```
if podanaLiczba >= 1:
```

```
    print('\n\nWynik: ', podanaLiczba, '! = ', silnia_iteracyjnie(podanaLiczba), '\n\n', sep='')
```

```
else:
```

```
    print('\n\nMusisz podać liczbę naturalną (czyli liczbę całkowitą dodatnią i większą od zera)!')
```

```
input('\n\nNaciśnij ENTER, aby zakończyć...\n')
```

Kod skryptu - wersja rozbudowana

```
#!/usr/bin/env python
```

```
# Powyższa linia, tylko dla systemu Linux.
```

```
# SILNIA ITERACYJNIE (szybsza)
```

```
from os import system # Wymagane do kolorowania składni w systemie Windows 10/11:
```

```
system(" ")
```

```
# Uwaga: Tekst nie będzie kolorowany, gdy uruchomimy go w „IDLE Shell” (bo to nie jest prawdziwy terminal) oraz w systemie Windows 7/8.
```

```
def silnia_iteracyjnie(podanaLiczba):
```

```
    wynikSilni = 1
```

```
    for kolejnyPrzebieg in range(1, podanaLiczba+1):
```

```
        wynikSilni = wynikSilni * kolejnyPrzebieg # 1*2*3*4*5
```

```
    # lub
```

```
    # wynikSilni *= kolejnyPrzebieg
```

```
    return wynikSilni
```

```
definicja = """\n\n\033[1;30;40mDEFINICJA SILNI\n\n
```

```
Silnią liczby 5 jest pięć kolejno pomnożonych przez siebie liczb naturalnych zaczynając od 1, tj.  $1*2*3*4*5 = 120$ .
```

Filozoficznie: Silnia oznacza ilość permutacji w zbiorze n-elementowym (na ile sposobów można przedstawić te elementy).

W przypadku 1! (zbiór z jednym elementem), ilość możliwych przedstawień (permutacji) byłaby równa jeden.

W przypadku 0! (zbiór pusty), ilość możliwych permutacji byłaby... zerowa (ewentualnie nie miałyby sensu) bądź (jak chce matematyka formalna na zasadzie umowy) byłaby równa także jeden (gdyż zbiór pusty można przedstawić na jeden możliwy sposób).

Można by to także wyobrazić sobie jako hasło do systemu składające się z zerowej ilości znaków (tzw. puste hasło). W tym przypadku możemy dostać się do systemu na jeden możliwy sposób: nie podając hasła (jedna możliwa permutacja).

Taka argumentacja wydaje się jednak naciągana. Formalnie można by w ten sposób udowodnić, że $0=1$, gdyż $0!=1$ i $1!=1$; skoro prawe strony równań są takie same (można je do siebie przyrównać: $1=1$), to lewe strony równania także można przyrównać: $0! = 1!$, co po uproszczeniu daje $0 = 1$.

Kontekst historyczny także wskazuje, że zero i liczby ujemne nie biorą udziału w silni. Pierwsza wzmianka o silni występuje w Talmudzie (II-V w. CE), następnie w Indiach (XII w. CE). W roku 1808 Christian Kramp wprowadził oznaczenie $n!$. To wszystko przed powstaniem matematyki formalnej. \033[0m\n\n"""

```
print(definicja)
```

try:

```
podanaLiczba = int(input('Podaj liczbę naturalną: '))
```

```
if podanaLiczba >= 1:
```

```
    print('\n\nWynik: \033[1;32;40m', podanaLiczba, '! = ', silnia_iteracyjnie(podanaLiczba),  
'\033[0m\n\n', sep='')
```

```
elif podanaLiczba == 0:
```

```
    print('\n\n\033[1;36;40mMatematyka formalna przyjmuje na zasadzie umowy, że  $0! = 1$ .  
nZ filozoficznego punktu widzenia, nie ma to jednak sensu.\033[0m\n\n')
```

```
else:
```

```
    print('\n\n\033[1;37;41m BŁĄD: \033[0m')
```

```
    print('\033[1;31;40mMusisz podać liczbę naturalną (czyli liczbę całkowitą dodatnią i  
większą od zera)!\033[0m')
```

except ValueError:

```
    print('\n\n\033[1;37;41m BŁĄD: \033[0m')
```

```
    print('\033[1;31;40m1. Wprowadzone wartości albo nie są liczbami naturalnymi...\n2. Albo  
w ogóle nie wprowadzono żadnych wartości.\n\nSpróbuj jeszcze raz.\033[0m\n')
```

finally:

```
    input('\n\n\033[1;30;40mNaciśnij ENTER, aby zakończyć...\033[0m\n')
```

Ostatnia aktualizacja: 4 maja 2024.